

Innst. S. nr. 234

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

St.prp. nr. 62 (2006-2007)

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Den arabiske republikken Egypt og en bilateral landbruksavtale mellom Egypt og Norge, begge av 27. januar 2007

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det europeiske frihandelsforbund, EFTA, ble opprettet i 1960 for å fremme frihandel og økonomisk samarbeid mellom medlemsstatene. EFTA består i dag av Norge, Island, Liechtenstein og Sveits.

Regjeringen prioriterer å inngå EFTA-handelsavtaler med stater der en frihandelsavtale kan bidra til økt samhandel og verdiskaping. Antallet bilaterale og regionale handelsavtaler har økt sterkt de siste årene internasjonalt, og trenden synes å fortsette. EFTA-handelsavtaler er derfor etter Regjeringens syn også et viktig verktøy for å sikre at norsk eksport av varer og tjenester ikke diskrimineres i forhold til eksportører i andre stater. Målsettingen med avtalene er å oppnå minst like gode vilkår som våre konkurrenter i EU.

Et viktig prinsipp i EFTA-statenes handelspolitikk har vært parallellitet med EU. I tråd med dette prinsippet er hovedformålet også med denne frihandelsavtalen å sikre EFTA-statene like gode handelsvilkår med Egypt som det EU har i henhold til assosieringsavtalen med Egypt fra 2001. Gjennom en frihandelsavtale ønsker EFTA-statene samtidig å støtte opp om det bredere samarbeidet mellom EU og Middelhavslandene for å sikre politisk og økonomisk stabilitet i regionen, den såkalte Barcelona-prosessen. På bakgrunn av dette har forhandlingene med Egypt og Middelhavsregionen for øvrig hatt høyere prioritet fra norsk side enn handelsvolumet skulle tilsi.

Frihandelsavtalen er en plurilateral avtale mellom EFTA-statene på den ene siden og Egypt på den andre.

Avtalen regulerer handelen mellom den enkelte EFTA-stat og Egypt. De tilsvarende forbindelser mellom EFTA-statene er regulert av EFTA-konvensjonen.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Egypt er i sin form bygget over samme lest som EFTAs frihandelsavtaler med de øvrige stater i regionen. Avtalen inneholder bestemmelser som bygger på den senere tids utvikling i det internasjonale handelsregimet.

Avtalen omfatter med få unntak handel med industrivarer, fisk og andre marine produkter, samt bearbejdede landbruksprodukter. Videre inneholder avtalen basisbestemmelser for immaterielle rettigheter, investeringer, offentlige anskaffelser og tjenester.

For industrivarer sikres EFTA gjennom avtalen tollnedtrapping ett år senere enn EU med et tidsfestet tollnedtrappingsskjema som sikrer at tollnedtrappingen får tilbakevirkende kraft dersom avtalens ikraftsettelse utsettes. For fisk og andre marine varer har Egypt forpliktet seg til omfattende tollreduksjoner og kvoter samt en forpliktelse om full toll- og kvotefri handel etter 14 år. Egypts handelsavtale med EU omfatter ikke fisk og andre marine varer. For bearbejdede landbruksvarer ble forhandlingsløsningen at EFTA-statene ensidig gir Egypt EØS-behandling, men at disse handelsvilkårene vil opphøre etter fem år dersom Egypt ikke tilbyr EFTA-statene tilfredsstillende behandling for bearbejdede landbruksvarer innen den tid. Norge har gitt Egypt en rekke konsesjoner for landbruksvarer, blant annet en tollfri kvote for poteter. Avtalen gir Egypt rett til å treffe visse handelsbegrensende tiltak hvis det oppstår problemer som en følge av handelsliberaliseringen på disse områdene.

Hva angår immaterielle rettigheter, har det ikke vært lagt press på Egypt til å godta bestemmelser som innskrenker Egypts handlingsrom etter WTOs avtale om immaterielle rettigheter (TRIPS), når det gjelder patentbeskyttelse, beskyttelse av fortrolige testdata og plantesortbeskyttelse. Frihandelsavtalens bestemmelser om immaterielle rettigheter ligger innenfor de folkerettslige forpliktelser som Egypt har påtatt seg i

andre sammenhenger eller innenfor Egypts nasjonale lovgivning. For investeringer er partenes forpliktelser etter avtalen tilsvarende det EFTA har med andre middeishavsland, herunder Tunisia. Avtalen fastslår at partene har til hensikt på et senere tidspunkt å utvide avtalen med hensyn til investeringer og handel med tjenester. Frihandelsavtalen vil etter hvert også kunne videreutvikles til å omfatte mer omfattende forpliktelser på de områdene som foreliggende avtale dekker. Avtalen danner således en god plattform for videreutvikling av handels- og samarbeidsforbindelsene mellom partene.

Partene bekrefter i avtalen også vilje til å støtte opp om økonomisk integrasjon mellom Europa og Middeishavslandene, og gir sin tilslutning til FN-pakten og FNs menneskerettserklæring.

Parallelt med frihandelsavtalen har Norge fremforhandlet en bilateral avtale om handel med landbruksvarer med Egypt. De øvrige EFTA-statene har inngått tilsvarende bilaterale avtaler. Landbruksavtalen er formelt sett ikke en integrert del av frihandelsavtalen med Egypt, men er en del av de juridiske instrumenter som oppretter et frihandelsområde mellom EFTA-statene og Egypt.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen vil bli lagt samlet frem for Verdens handelsorganisasjon (WTO) for å tilfredsstille kravet i artikkel XXIV i GATT om at et handelsområde skal omfatte opphevelse av handelsrestriksjoner som toll m.m. for den vesentlige del av samhandelen mellom partene i henhold til visse kriterier.

I et vedlegg til avtalen gis Norge rett, ved ratifikasjon, til å unnta Svalbard fra avtalens geografiske virkeområde, med unntak av de bestemmelser som gjelder handelen med varer. Norge vil benytte seg av denne retten.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen ble undertegnet i Davos 27. januar 2007.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelson, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, gir sitt samtykke til ratifikasjon av den fremforhandlede frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Den arabiske republikken Egypt og den bilaterale landbruksavtalen mellom Egypt og Norge, begge av 27. januar 2007.

Komiteen mener disse avtalene danner et godt grunnlag for et videre samarbeid mellom EFTA-statene og Egypt, og registrerer at partene senere har til hensikt å utvide avtalen med hensyn til investeringer og handel med tjenester. Komiteen er tilfreds med at også fisk og marine produkter er inkludert i EFTA-avtalen, noe som ikke er tilfellet med Egypts frihandelsavtale med EU.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Den arabiske republikken Egypt og en bilateral landbruksavtale mellom Egypt og Norge, begge av 27. januar 2007.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 30. mai 2007

Olav Akselsen
leder

Morten Høglund
ordfører